

Déli Hírlap

FELELŐS SZERKESZTŐ
DR. VUCHETICH ENDRE

BÁNSÁGI
MAGYAR NAPILAP

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
PIATA I. C. BRĂTIANU 4. — TELEFON 2-52

A női lélek

Amíg még sohasem játszott olyan hamu-
s szerepet, mint napjainkban a végle-
menő testkultusszal szemben. Az utó-
bízedek liberális közszellemétől méte-
zett közérköles a nőre, különösen a há-
t utáni nőre, szinte kényszerítő sulyal
akolta rá a külsőségeiben való mohó
est. Ezáltal sikerült is lassan, de kiszá-
rtt biztonsággal csaknem teljesen elte-
ni a figyelmet belsejéről, a minden nő lel-
m ott szunnyadó legrágább értékekről.
nyelnek kifejlésére és ápolására nélkül-
zetlen tényezője a mindenkori emberi-
poldog jelenének és jövőjének.

Amikor olyan végzetes messzeségű
tatonk bolyongunk a Szent Agnes, Szent
ébet asszonyok, kis Terézék és Jean
teok világának szellemi illatu légkörétől,
társadalmunk asszonyai és leányai
sziromságra képesek szépségükért, testi
ükért, mindenkinek fel kell figyelni egy
k vigasztalóan biztató világjelenségre.
gat felől dereng. Egyelőre még csak
szíról és időközileg vetődnek hozzánk a
gat lelki ébredésének világító sugarai.
enár érezzük. Igaz, hogy későn érkezett
ánk az a lelki tisztulási folyamat, amely
Németország, Franciaország, Belgium és
nyugati államokban már magától érte-
életértelelem lett a művelt keresztény
tömegek számára. A hátramaradák
oka az, hogy a nyugati országok szel-
laboratóriumának nagy selejtező osztá-
ból többnyire a legsilányabb árukat küld-
csakoz hozzánk, mint ahogy a híres angol
tölgárak a kevésbé sikerült, vagy ép-
elrontott mintájú árukat lelet felé írá-
ják. Mindig csak a legrosszabb szellemi
nékeket kaptuk, mint szédítő tömegcik-
a lelki divatból, a nyugat erkölcséből,
élet főnyesen rándiktáltak a keresztény
nemtől távolálló nyomtatott betűn, szín-
ai és mozdíradokon keresztül. És kap-
tunk és sajnos sokan még ma is kapd-
érte, mint a horgon levő mérgezett cse-
ge után. Talán évtizedekre tehető csak az
idő, amióta eszmélni kezdünk, amióta
tudatára ébredt egy olyan folyton erős-
től katolikus asszony és leánytábor, ame-
ly mer és tud válogatni és visszautasítani.
külömben, divatban. Tíz esztendeje annak,
gy ez a női tábor tekintélyes számára hi-
kozva mind nagyobb erkölcsi területi
nynt támasztva utakat vágott magának
lélyben és a Bánságban is. Kezdünk
bekapni a tizenkettedik órában, de talán
g idejében, hogy az eddigi vágyain veszt-
kbe vezet. Mi pedig élni akarunk és ki-
arjuk termelni magunkból azokat az isten-
a lehetőségeket, amelyek által a legsa-
arubb anyagi körülmények között is alá-
s szívvel, de emelt fejjel hivatkozhatunk
kismerefünkre és minden ember előtt lét-
sultságunkra. Élni akarásunkra itt
lélyben, a Bánságban, ahol születünk,
ol élünk és ahol gyermekeinkben akarjuk
tytatni megtisztult önmagunkat, fajunkat.
Melyik katolikus leány és asszony mon-
na ellent ma ennek a becsületes törekvé-
neknek? Azért halljuk meg életünk rohanó
májában, felszínes törekvéseink, vá-
aink zsongásában Krisztus esendes, de
égis olyan hatalmas erű svavait:

— Egy a szükséges!
Ez a cél vezet a katolikus leányok töme-
it most, amikor október 23-án lelkigya-
rlatra gyűlnék össze, hogy három napra
ljesen lelkükre — fordítsák tekintetüket,
gy befelől ültessék el azokat a célkitűzése-
t, amelyek csak a lélekben eltemetve ter-

Angol-olasz összetűzés történt tegnap Szomália vidékén

Két tűz közé szorult Franciaország há-
lából azért, mert szövetségi szerződésen
és népszövetségi alapelveken túl is szol-
gálni akarta a béke ügyét. A két vesze-
kedő között a harmadik nevet közmon-
dás igazsága ezuttal visszajára fordul,
mert Franciaországot, mely szerette
volna megtartani az olasz barátságot
és egyben megőrizni az angolok rokon-
szenvét is, abba a veszélyes helyzetbe
jutott, hogy mindkét állam elfordul
tőle.

Angliának nem tetszik, hogy a
megtorló intézkedések és rend-
szabályok foganatosítását huz-
za-halasztja, Olaszország pedig
ugyancsak ezen határozatlan
magatartása miatt fordul ellene.

A francia-olasz egyezmény felmondása

Mussolini ezért felszólította Lavalt,
szükség esetén Franciaország milyen
erős haderőt tudna a Brenner hágó vé-
delmében Olaszországnak rendelkezésé-
re bocsátani. Az olasz-francia barátsági
szerződés létesítése alkalmmal ugyanis
megállapodás jött létre a két állam kö-
zött, hogy Németország esetleges
Ausztria ellen irányuló támadása esetén
közösen védekeznek és biztosítják
Ausztria függetlenségét. Már a mult
héten írtunk arról a lehetőségről, hogy
Mussolini, ha Franciaország nem áll
melléje az afrikai konfliktus ügyében,
Németországgal fenyegeti meg Francia-
országot. Ez most bekövetkezett.

Mussolini bejelentése azonban
ennél is többet jelent. Jelenti

Inkább a béke kell, mint a merev alapelvek

A Times berlini levelezője szerint Né-
metországban kétféle áramlat uralkodik.
Az egyik szerint helyes lenne elkerülni
a Németország és Olaszország között
támadható ellentéteket. Ezek a körök
arra a szerepre gondolnak, amelyet Né-
metország a Lengyelországból, Magyar-
országból, Olaszországból és Bulgáriá-
ból álló blokk keretében játszhatna.
Mások azonban, ezek között
számos diplomata és a katonas-
ság vezetői szerepelnek, az an-
gol-német barátságban látják
Németország jövőjét biztosí-

Anglia — mint annak idején megirtuk
— kérdést intézett a francia kormány-
hoz, hogy mennyiben számíthat a fran-
cia hajóhad támogatására, ha katonai
rendszabályok alkalmazására kerülne a
sor. Franciaország válasza platonikus
keretek között mozgott, ami arra indi-
totta Angliát, hogy kijelentse, egymaga
is vállalja a szankciók végrehajtását.
Mott pedig az a szenzációs hír érkezik,
hogy

Olaszország értesítette Fran-
ciaországot, hogy az afrikai és
ezzel kapcsolatos bizonytalan
helyzetre való tekintettel nem
áll módjában a Brenner hágót
esetleges támadás ellen megvé-
deni.

a francia-olasz egyezménynek
felmondását.

A sors keserű ironiája, hogy a két egy-
mással szemben álló fél — Anglia és
Olaszország — ugyanazt a fenyegetést
szegezi szembe Franciaországgal. Anglia
is, Olaszország is folytatott tárgyaláso-
kat Németországgal és ezek a tárgyalá-
sok a harmadik birodalom mumus-sze-
rűpének vállalására vonatkoztak.

Az európai politika tengelye a
német birodalom lett.

Erejét éppen az képezi, hogy ma nem
tagja a Népszövetségnek és semmiféle
irányban nem kötötte le magát. Az afri-
kai viszállyból, mely Európára is átter-
jedt, ugylátszik Németország fogja a
legnagyobb hasznot húzni.

tottnak.

Egyelőre ez az áramlat az erősebb és
ezért német katonai körök sem akarnak
nagyobb kötelezettséget vállalni Közép-
Európában.

Mussolini bejelentése Franciaország-
ban mélységes megdöbbenést keltett,
mert minden egyébre számítottak, csak
erre nem.

A baráti szerződés következté-
ben Franciaország semlegesí-
tette határait Olaszország felé,
ott sem nagyobb helyőrségek,
sem erősítések ninesenek.

Konfliktus esetében Franciaország ma
teljesen védtelen Olaszországgal szem-
ben. Mussolini részéről pedig mindig le-
het meglepetésekre számítani. A duce
szakított a diplomáciai hagyományokkal
és azt teszi hirtelen elhatározásában,
amit pillanatnyi érdeke megkövetel. A
párisi kormány tanácskozott már az
olasz jegyzék ügyében, de semmiféle
megállapodásra jutni nem tudott.

Elkeseredetten állapítják meg,
hogy az európai béke megmen-
tására irányuló francia törekvé-
seknek ez a hálaja.

Angol lapjelentések szerint Francia-
ország inkább az olasz álláspont felé
hajlik. A franciák hangoztatják, hogy
az angol flotta nem a Népszövetség
megbízásából tartózkodik a Földközi-
tengeren és így Mussolini követelése,
hogy azt vonják vissza, jogos.

Franciaország különben is in-
kább választja a békét, mint a
népszövetségi alapelvek merev
megvédését. Ha kenyértörésre
kerül a dolog, úgy inkább
mond le Angliát, mint Olaszor-
szág barátságáról.

Attól tartanak, hogy Anglia a végle-
tekig kitart álláspontja mellett és ebben
az esetben az ellenségeskedések kitö-
rése Anglia és Olaszország között elke-
rülhetetlenné látszik.

A párisi Havas-ügynökség római tu-
dósítása szerint minél szorosabb lesz
Olaszország körül a megtorló rendszá-
bályok harapófogója és minél erősebb
lesz az angol nyomás, az olasz nemzet
annál erősebben fog össze. A francia
békeközvetítésben általában nem biznak
már és inkább a Vatikán diplomáciájá-
nak működése elé tekintenek remény-
nyel.

A pápa ellenzi az afrikai hábo-
rut is, de mindent elkövet, hogy
a háború átterjedését Európára
megakadályozza.

A Vatikán diplomatái az utolsó hetekben
nem maradtak tétlenek és valószínűnek
tartják, hogy a Szentszék lép fel béke-
közvetítőként.

Olaszországban ma már bizonyosság-
gal számolnak azzal, hogy Anglia tengeri
zárlatot léptet életbe.

mékenykedhetnek meg éppen úgy, mint a
friss őszi szántású földbe vetett búzaszem.
Mit akarunk katolikus leánytestvérek? Az
élet feladatait, kötelességeit jobban elbírnunk,
lelkünk egyensúlyát, sugárzó harmóniáját

elnyerni. Életkörülményeink fölé lendülni,
hogy boldogulásunkat ne csupán a külső
tényezők kedvezőségétől reméljük, hanem
ör. magunkból, belső elmélyülésünk által ter-
meljük ki azt, mint ahogy a tenger mélyén

fekvő kagyló is magából izzadja ki az igaz-
gyöngyöket. Ehhez akar hozzásegíteni a ka-
tolikus leányok országos nagyhete. Azért
halljátok meg a szeretettel hívó szót és jöj-
jete el mindannyian.
(G. O.)

Ebben az esetben az összeütközés a két állam között kikerülhetetlen.

Az olasz közvélemény nem ismeri Anglia magatartásának mélyebb rugóit. Azt hiszik, hogy az olasz nemzet megerősödése ellen féltékenységből harcol. Rómában a helyzetet nyugodtan itélik meg, mert amikor belementek az afrikai háborúba, minden eshetőséggel számoltak. Ha ez az eshetőség európai háború lenne, úgy Olaszország eleve elhárítja magát a felelősséget.

Gibraltárból Párison keresztül érkező jelentések szerint

az angolok folytatják a gibraltári helyőrség megerősítését.

Tegnap is egy csapatszallító hajó százhatvan tisztet szállított partra, majd műszaki csapatokat vitt Malta szigetére.

Mind erősebben tartja magát a hír, hogy Anglia elzárja a szuezi-csatornát. Ha ez bekövetkezik, Olaszország tengeri zárlatot visz keresztül Szicília és a szembenfekvő északafrikai part között. Az olasz hadvezetőség már meg is tett minden intézkedést erre vonatkozólag.

Háborus készülődések hírére hozza a táviró Albániából is.

Eszerint Albánia elrendelte vol-

na hét évfolyam mozgósítását és eddig már tizenötezer ember teljesít katonai szolgálatot.

Azt a hirt, mintha a tiranai kormány megengedte volna Olaszországnak, hogy Albánia adriai partvidékén erődítéseket építsen, cáfolják.

Abesszínia állandóan kap fegyverszállományokat Anglia révén. Brüsszeli jelentés szerint

Abesszínia párisi meghatalmazott minisztere, Tekle Havariate jelenleg Lüttichben tartózkodik, ahol tárgyalásokat folytat fegyverszállítás ügyében.

végleges megszövegezésére albizsgát küldtek ki.

A Paris Soir jelenti a Földközgerőről, hogy ott a feszültség tart.

Az angolok és olaszok a Földközi-tengeren farkasszemet néznek egymással és nem lehet tudni, hogy ennek mi lesz a vége. Párisban Laval tovább fáradozik, hogy létrehozza a megegyezést.

Tovább fogadja a különböző diplomát, akikkel megbeszéléseket folytat. Tegnap délután megjelentek a francia külügyminisztériumban T evfik F ar di Arras bey török külügyminiszter, Suad pasa, párisi török követ, aki Laval a Földközi tengeri helyzetről nácskozott.

Diszszemlélet tartott a császár csapatai fele

Éjfélkor jelentik Addis Abebá Hailé Selasszié császár a parlament előtti téren ötvenezer főnyi csapat előtt diszszemlélet tartott. A csapatok nagyobb része kovás puskával, lándzsákkal, törökkel és pajzsokkal rendelkezik.

A katonák között nagy számban vannak aggok és gyermekek is.

A csapatok lelkesen ünnepelték a császárt és egészen a trónig tolok előre úgy, hogy a trón körül a helyi rendőrségnek gummibotokkal kellett megtiltani. A csapatok között veselkedésre is került a sor, amelynek t sebesültje van. Mulugeta tábornok letérdelt a trón elé és megesküdött, hogy a császárt kész az életét is adni. A császár azután rövid beszéletet intézett a katonákhoz, akiket felhívta, hogy egész lelkiükkel szálljanak har a hazáért.

Hatásos védekezés az olasz bombák ell

Figyelmeztette őket, hogy ha ellenséges repülőek jelennek meg felettük, fussanak szét, mert így kevesebb kárt szenvednek bennük a bombák, de hogyha egy tömegben maradnak, akkor úgy elégnek, mint tüztől a fatuskó.

Arra is figyelmeztette az új katonák, hogy harc közben dobják el a pajzsukat, mert az kiváló célpontul szolgál ellenségnek. Ne mossátok a ruháitokat — mondotta a császár — amíg részt vesztek a harcban, mert a fehér ruha igen jó célpont az ellenség részére. A győztek, akkor majd lesz elég időtök, hogy ruháitokat kimossátok.

A császár azután külön elbucsu négyezer gárdistájától, akik az abesszadsereg színe-javát képezik. Mulugeta tábornok ma indul el csapataival harctérre.

Kárpitos-műhelyem

I., Str. Caruso 3. szám alá helyeztem át, Gea-Krayer mellett. Kérem a n. é. közönség további támogatását.

REICHARDT FERENC

Az olaszokhoz pártolt Guksza herceget Tigré tartomány fejedelmévé nevezték ki

Az afrikai harctereken a helyzet változatlan. Megerősítik a hirt, hogy nagyarányú offenzíva készül. Olasz repülőek felderítő utjaik alkalmával megfigyelték, hogy mindenünnen nagyobb abesszín csapatok haladnak úgy az északi, mint a déli front felé. Az abesszín erődítési munkálatokat is végeznek, amelyeket az olasz repülőek igyekeznek megzavarni.

Olasz jelentések szerint újabb és újabb abesszín törzsfőnökök hódolnak meg az olaszoknak.

Guksza herceg, akiről az a hír terjedt el, hogy az olasz táborban hirtelen rejtélyes körülmények között meghalt, egészséges és katonáival az Adigrattól északra fekvő ezerkétszáz méter magas fensíkon van. Katonáit az olaszok felfegyverezték és legközelebb a tűzvonalba küldik testvéreik ellen.

A Daily Mail addis abebai jelentése szerint K a s a herceg, aki Adua ellen vonult, a hatalmas erdőségekben eltűnt. Napok óta nem kaptak hírt felőle. Attól tartanak, hogy vagy eltévedt az erdőben, vagy várja az alkalmas pillanatot, hogy ő is megadhassa magát.

Érdekes, hogy

a négus azt a törzsfőnököt, aki vejét néhány nap előtt lelőtte, mert az felvett egy az olaszok által ledobott rőpcédulát, nemesi rangra emelte.

A császár ugyanis rendeletet adott ki, hogy semmiféle az ellenségtől származó híradást, történést az bármilyen módon, nem szabad tudomásul venni.

A Haraban tartózkodó francia újságírók táviratot intéztek a Népszövetség főtítkárságához. Ebben kéri a Népszövetséget,

szólítsa fel a világ művelt népét, hogy fogadják fentartással az Abessziniáról szóló szomorú híreket, amelyek legtöbbnyire kitalált mesék és a fantázia szüleményei.

A táviratot több ismert francia újságíró írta alá.

Rómában csütörtökön délben a kelet-afrikai harcterről a következő hivatalos jelentést adták ki:

Bono tábornok jelenti, hogy Guksza herceget a király nevében Tigré-tartomány fejedelmévé nevezték ki. Az olasz repülőek úgy ész-

kon, mint délen folytatják a felderítő munkát. Rendszeresen megjelennek ama helyek fölött, ahol az ellenség nagyobb csapatösszevonásokat eszközöl. Az ellenség mindenütt heves tüzelés alá veszi az olasz repülőket. Repülőgépeinkben nem történt baj. A hadszínter sem déli, sem pedig északi frontjáról érdemleges jelenteni valónk nincsen. Egyes lapokban olyan hírek terjedtek

Olasz bombák angol alattvalókat találtak

Dzsibutiból származó távirat ezzel szemben határozott formában ad hirt olyan incidensről, amely olaszok és angolok között történt. Zeila angol gyarmati kikötő közelében olasz repülőek bombáikkal elpusztítottak háziállatokat, amelyek angol alattvalók tulajdonát képezték. Ezt a körülményt a lefolytatott vizsgálat állapította meg.

Hír szerint az olasz repülőek

A Brenner hágóról elvonnak olasz csapatokat

Olaszországból egyre újabb csapatokat és hadi felszereléseket indítanak Keletafrika felé. Ugyanakkor Délolaszországba is szállítanak igen sok csapatot, amelyeket a Brenner-hágóról vonnak el.

Az olaszoknak ez az intézkedése kínos meglepetést váltott ki Franciaországban.

Genfben tovább tanácskoznak azon, hogy Olaszországgal szemben milyen beviteli és kiviteli tilalmakat léptessenek életbe. A tanácskozás során komoly aggodalmak merültek fel arra vonatkozólag is, hogy a megkötött szerződéseket, amelyek szállításokra vonatkoznak, hatálytalanítsák-e. A lengyel dele-

el, hogy B e r b e r a kikötőben, amely az angol Szomália határán van, angol és olasz katonák között összeütközésre került volna a sor.

Az összeütközés során állítólag tíz angol és nyolc olasz katona meghalt, igen sokan pedig megsebesültek.

Berberából Londonba érkezett távirat ezt a hirt cáfolja és kijelenti, hogy az egészről semmi sem igaz.

Olasz bombák angol alattvalókat találtak

bombáitól több gyarmati bennszülött is meghalt, akik valamennyien angol alattvalók voltak.

Addis Abebából jelentik, hogy a császári palotában élénk előkészületeket tesznek Hailé Selasszié császárnak Desszébe való utazására. A császár Desséből az északi frontra megy.

gátus hangsúlyozta, hogy

az Olaszországból érkező áruk átvételének megtagadása súlyos károkkal járhat.

Igy például elmondotta, hogy az egyik lengyel hajóstársaság modern hajót rendelt Olaszországból, amelynek vételárát már majdnem egészen kifizette. Ha most ezt a hajót nem veszik át, akkor Olaszországnak pompás hajója lesz lengyel pénzen. Felszólalt a svájci delegátus is, aki a maga részéről is hangoztatta, hogy az olasz áruk átvételének megtagadása komplikációkkal járna. Szerinte tekintetbe kell venni Svájc különleges gazdasági helyzetét is.

Hadihajók farkasszemet néznek egymással

A bizottság azután tanácskozott arról is, hogy milyen anyagoknak Olaszországba való szállítását tiltsa meg.

Ezek az anyagok három csoportba oszlanak és olyan anyagokat tartalmaznak, amelyek a hadviseléshez és fegyvergyártáshoz szükségesek.

A végleges listát még nem állapították meg. Erre vonatkozólag kérdést fognak intézni azokhoz az államokhoz is, amelyek nem tagjai a Népszövetségnek.

A gazdasági rendszabályok kérdésével kapcsolatosan a kiküldött bizottság tegnap foglalkozott azzal a kárptólással is, amelyet a rendszabályokat alkalmazó államoknak kívánnak nyújtani. Elhatározták, hogy új piacokat teremtenek és ezeken elhelyezhetik az államok azon áruikat, amelyeket eddig Olaszországba szállítottak. Clearingpénztárt is létesítenek, amelynek segítségével hitelekben részesítik a rendszabályok alkalmazása által károsodó államokat. Az elvben elfogadott javaslat

Okt. 23: SCHMIDT hangversenye
Jegyek a Városi Színház pénztáránál
Telefon 102

Heves támadást intézett a konkordátum és a pápa ellen Popescu Stelian a nemzeti egyház kongresszusán

Az ortodox egyházi kongresszus tegnap délután két igen nagyjelentőségű ülést foglalkozott, amelyek közül egyik az egész ország katolikus társadalmát, a másik pedig különösen a Bánságot érinti. Popescu Stelian, az Univerzális Szerkesztője és az Antirevizionista Párt elnöke, ugyanis emlékiratot terjesztett a kongresszus elé, amelyben

a Vatikánnal kötött konkordátumot bírálja és követeli annak azonnali felmondását.

Előzetes kisérő beszédében, hogy ez egy ugyan nem szerepel a nagygyűlés napirendjében, azonban olyan fontos, hogy a kongresszusnak foglalkoznia kell vele.

Popescu Stelian megmondotta, hogy a konkordátum igen kedvezőtlen körülmények között megkötött volt. A megállapodásnak nem volt célja, hogy mindkét felet egyenlően kötelezze, azonban csupán a katolikus egyház érdekeit szolgálja, míg a román egyház érdekeit egyenesen veszélyezteti. A körülményre már több ízben felhívta a illetékes tényezők figyelmét, de nem tulajdonítottak az ügynek jelentőséget. Ez év tavaszán változott a helyzet. Még 1928-ban megszavazták az új kultusz törvényt és ennek el akarták készíteni a végrehajtási utasítását.

Ekkor rájötték, hogy ez a végrehajtási utasítás nem készíthető el, mert a kultusz törvény, de maga az alkotmány is ellentétben áll sok tekintetben a konkordátum rendelkezéseivel.

A kultusz törvény végrehajtási utasításával foglalkozó bizottság megállapította, hogy a konkordátum számos száraz veszélyezteti a román nemzet lelki egészségét és az ország területi épségét is. Az alkotmány szerint úgy az ortodox, mint a görög katolikus egyház román nemzeti egyházak. Ezzel ellentétben a konkordátum a görög katolikus egyházat a római katolikus egyház egyszerű ágának degradálja.

Ezzel mintegy egy millió román ortodox egyházat olyan szervezetnek tett a tagjává, melyet az ország határain kívül vezetnek.

Ezenek alapján a kultuszminiszternek meg kellene mondania a konkordátumot. Ez azonban nem történt meg. Fentartja úgy a konkordátumot, mint a kultusz törvénynek érvényesét annak ellenére, hogy ez utóbbi ellentétben lévén a konkordátummal, nem követhető végre.

Hivatkozott az Antirevizionista Liga felajánlott és ezen ügygel foglalkozó bizottságra, amelynek tanúsága szerint a Vatikánnal kötött megegyezés legfontosabb részeit a magyarországi magyarok a római Szentszék készítették és a válságban a román tényezők, akik tárgyalhattak, elfogadták s ratifikálták a konkordátumot, sajnálatos könnyelműséggel jártak el. A röpirat — folytatta beszédét Popescu Stelian — számos okiratot sorol fel, amelyekből megállapítható a súlyos tény, hogy

a katolikus egyház jelenlegi feje, Pius pápa ösztönzése kezdeményezője és támogatója a magyar revíziós törekvéseknek, (?) amelyek magukban foglalják a föld egész kerekességét és amelyek állandóan fenyegetik államunk területi épségét.

Magát a megváltó Krisztust is lehozta a pápa a magyar korona és az ezer éves Magyarország őrzőjének szerepére. A pápa jóváhagyásával a blaji görög katolikus érsekség, valamint a lugoji, oradeai és cluj-i püspökségek a magyar katolikus egyház hivatalos kiadványaiban Magyarországhoz tartozóknak vannak feltüntetve.

Felállítják a timisoarai püspökséget

Utána hosszú vita indult meg a timisoarai ortodox püspökség létesítéséről. Felmerült az a megoldási terv, hogy a caransebesi püspökséget helyezték a Bánság fővárosába. Jorga, Corneanu Cornel dr., Gropșian Mihai dr., Georgevici Lucian dr.

ellenézték a caransebesi püspökség áthelyezését és követelték, hogy Timisoarán új püspökség létesüljön.

Lupu dr. azt a megoldást ajánlotta, hogy a caransebesi püspökséget helyezték a Bánság fővárosába, Caransebesen pedig maradjon vikáriátus. Balan metropolita és Lazarescu caransebesi püspök ezt ellenézték, mire Cristea Miron patriárka kijelentette, hogy ő is szükségesnek látja

az új püspökség létesítését, de ennek pénzügyi nehézségei vannak. Ezért merült fel a terv a caransebesi püspökség áthelyezésére. Popescu Stelian azt ajánlotta, ha nincsenek meg a szükséges anyagi eszközök, úgy egyítsék a két püspökséget és a püspök maga pedig hat hónapig Timisoarán, hat hónapig pedig Caransebesen lakjék.

Mindezek alapján követelte végül a konkordátum azonnali felmondását.

La p e d a t u kultuszminiszter kijelentette, hogy ő nem mint miniszter, hanem mint a kongresszusnak egyszerű tagja van jelen és így nincsen módjában Popescu Stelian interpellációjára válaszolni.

különálló timisoarai püspökség létesítését, de ennek pénzügyi nehézségei vannak. Ezért merült fel a terv a caransebesi püspökség áthelyezésére. Popescu Stelian azt ajánlotta, ha nincsenek meg a szükséges anyagi eszközök, úgy egyítsék a két püspökséget és a püspök maga pedig hat hónapig Timisoarán, hat hónapig pedig Caransebesen lakjék.

Ezután szavazásra került a sor, amelynek eredményeként elhatározták, hogy Timisoarán püspökséget létesítenek. A kérdés tanulmányozására bizottságot küldtek ki.

Amíg a timisoarai püspökség terve megvalósul, a caransebesi püspökséget Timisoara-caransebesi püspökségnek nevezik.

A pályaudvar szétrombolására készült egy vasuti baleset folytán feldühödött tömeg

San Franciskóban a főpályaudvaron súlyos vasuti szerencsétlenség történt. Két vonat összeütközése következtében tizenhárom ember életét veszítette, nyolcvan pedig súlyosan megsebesült. Mikor a szerencsétlenség híre elterjedt a városban, óriási néptömeg vonult a pályaudvarra és tüntetett a vasuti szerencsétlenség ellen.

Szegény emberekké masolygott a szerencse és az osztálysorsjáték milliói ezuttal odahullottak ahol legnagyobb volt a szükség

Az állami osztálysorsjáték legutóbbi húzása előtt is sok szegény ember hajtogatta: bár csak megnyerném a milliót. A sors ezuttal kegyes és igazságos volt, mert a milliós nyeremények valóban szegény embereknek jutottak. A hat milliós nyereményből egy millió lei J u d e l e Mária fővárosi szakácsnőnek jutott. A szakácsnő nyolc éves fia nevére vásárolta a szerencsés sorsjegyet. Az örömhirt újságírók közölték vele és ekkor kijelentette, hogy a pénzt bankba teszi és abból nevelti gyermekét, de ő továbbra is gazdája szolgálatában marad. Egy millió leit nyert D o r c a c i Anna, akinek férje szerény fizetésű pénztáros. Milliós lett az osztálysorsjáték folytán Z a p o r j e n k o Lázár munkás is, aki az egyik fővárosi vegytisztító üzem alkalmazottja. Zaporjcenko felesége anyai öröme előtt áll és ezért a nyeremény kétszeres örömet jelentett részükre.

A többi milliós nyeremény vidékre került.

mélyzet ellen. A feldühödött tömeg rombolni kezdett és az volt a célja, hogy a pályaudvart teljesen elpusztítsa. Nagyszámú rendőrség vonult ki, amely a pályaudvart csak úgy tudta megtisztítani, hogy a tüntetők ellen könnyfakasztó bombákat használt.

Targovisten egy Ionescu nevű és szegényes körülmények között élő tisztviselő nyerte a nagy összeget, míg Cernautiban felaprózódott a nagy nyeremény és négy embernek jutott belőle. Egy öreg hatvanöt éves aszszony, egy fiatal orvos, egy idős kereskedő és egy három gyermekes szegény iparos voltak a szerencsés nyerők. Milliós nyeremény jutott még Chisinauba és Craiovába is. Chisinauban egy fodrásznő birtokában volt a nagy összeget nyerő sorsjegy, míg Craiován S e m u Manole üvegkereskedő és egy örnagy váltak egy csapásra milliommossá.

Városunkban is rámosolygott a szerencse több sorsjegytulajdonosra, ha nem is milliós kiadásban. Kétszáz ezer, százezer lei és több kisebb összegű nyeremény jutott a bánsági bankok révén a nyerőknek. A helybeli nyerők még nem jelentkeztek a pénzért és nevéket nem hozták nyilvánosságra.

Részeg soffőr

halálos autókatasztrófiát okozott

Ploesti közelében súlyos autószerencsétlenség történt. R o b István brasovi soffőr gépkocsijával óriási gyorsasággal száguldott Ploesti felé. Körülbelül három kilométernyire Ploestitől az országúton sárhányójával nekiment egy ploestii autónak, amely az országúton állott. Rob tovább hajtott és nemsokára teljes erővel összeütközött egy cluj-i személyautóval. Ebben egy bucarestii hölgy utazott három esztendő kisleányával és cselédjével. Az összeütközés következtében a cluj-i autó felborult és utasait maga alá temette. Arra jövő, más autók soffőrei emelték fel a felborult járművet, amely alól a kisleányt holtan, az anyát és a cselédet pedig életveszélyes sérülésekkel hozták elő. Rob István soffőrt, akiről kiderült, hogy részeg volt, letartóztatták.

Anglia hatodik gentlemanje

a kenti herceg újszülött fia

Londoni jelentés szerint a kenti herceg és Marina hercegnő fiának keresztelője a napokban lesz a Buckingham-palota egyik társalgótermében. A kis herceg a György Miklós keresztnevet kapja. A hercegi csecsemő társadalmi karrierje máris szépen indul, mert a Bath Club, az angol királyság egyik legelőkelőbb egyesülete, ifjúsági tagjai sorába választotta a megszületését követő órában. E pillanatban máris jelentős és kifejezesteli címe van: Anglia hatodik gentlemanje. Az első a király, a második a walesi herceg, a harmadik a yorki herceg, a negyedik a gloucesteri herceg, az ötödik a tulajdon apja, a kenti herceg, aki után az újszülött következő rangban. A címertudósok máris nekilátnak, hogy elkészítsék a pár napos herceg címerét. A csecsemő címe és hivatalos megszületési királyi fenség.

Kilenc milliárd lei

két év alatt közmunkákra

A belügyminiszter nemrég felszólította az összes városokat és vármegyéket, terjesszenek be kimutatást az utóbbi két esztendő alatt elvégzett közmunkákról. A belügyminiszter a kimutatásról beszámol majd a parlamentben. A beérkezett adatokból kiderül, hogy a városok és vármegyék által az utóbbi két esztendő alatt kiadott kilenc milliárd leiből mindössze harminc százalékot fordítottak fizetésekre, hetven százalékot pedig közmunkákra. Egyedül az elmúlt esztendőben Romániában 3,5 milliárd leit fordítottak közmunkákra. 3330 templomot építettek és tataroztak, 1117 új iskolát létesítettek, 3255 iskolaépületet pedig javítottak, 43 új kórházat építettek, 67 régi kórházat pedig jókarba hoztak. 387 új városháza keletkezett az elmúlt évben, 106 pedig alapos javításon ment keresztül, 1828 kilométer hosszúságú új utakat építettek, 14.454 kilométer hosszban pedig régi utakat javítottak. Az ország területén tavaly 3675 új hidat építettek. Ezenkívül még számos más közmunkát is végeztek.

Adóellenőr szerepében szélhámoskodott. A helybeli rendőrség még augusztus hónapban elfogta Miloș Ilię chisodai fiatalembert, aki számos szélhámoságot követelt el. A fiatalember megjelent a kereskedőknél és adóellenőrnek mondotta magát, majd felajánlotta, hogy leszállítja az adójukat. A kereskedők a kérvény megszerkesztéséért és a bélyegkiadásért hatvan-nyolcvan leit adtak a fiatalembernek, aki a pénzt zsebreavágta, majd gyorsan eltűnt és soha többé nem mutatkozott. Miloș Ilię beismerte, hogy két kereskedőt károsított meg ilyenformán. A törvényszék ezért öt hónapi fogságra ítélte, de egyben elrendelte szabadságra helyezését. Miloș az ítélet ellen felbuzgószt jelentett be.

HIREK

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Romániában:

Magánosoknak egy hónapra 70, negyed évre 200, félévre 350, egész évre 750 lei
 Nyugdíjasoknak egy hónapra 60, negyed évre 180, félévre 300, egész évre 600 lei
 Katóságoknak, közhivatalosoknak és közszemélyeknek, gyáraknak és vállalatoknak egy évre 1000 lei

Magyarországon:

Magánosoknak egy hónapra 4, negyed évre 10, félévre 20, egész évre 40 pengő
 Nyugdíjasoknak egy hónapra 3, negyed évre 8, félévre 15, egész évre 30 pengő

Telefon:

— 62 este 10 óra után 14—69 vagy 2—

„Jemesvare Zeitung” nyomda nyomása.

Patikák éjszakai szolgálata

Október 14-től október 20-ig városunkban a következő gyógyszertárak tartanak éjszakai szolgálatot:

Az első kerületben az Avram Iancu-utcában levő Blumberg-gyógyszertár.

A második kerületben a 3 Crai-utcában levő Schul-gyógyszertár.

A harmadik kerületben az Odobescu-utcában levő Keller-gyógyszertár.

A negyedik kerületben a Berthelot bulevardon levő Craciun-gyógyszertár.

Az ötödik kerületben Kővári—Chioreanul Iosif gyógyszertára és Fratellán Panajoth Ernő gyógyszertára állandó éjszakai szolgálatot tart.

Az öngyilkossági

járvány ellen

A londoni Independent Producer filmvállalat Holnap is élünk címmel filmet készített az öngyilkossági járvány ellen irányuló propaganda céljából. A darabban nyolc öngyilkosjelöltéről van szó, akik — közbejött akadályok miatt — egy nappal kénytelenek voltak elhalasztani végzetes tettük elkövetését. A huszonnégy órai késedelmeskedés alatt aztán valamennyi jobban meggondolja a dolgot és a darab vége az, hogy mindegyik életunt letesz sötét tervéről. Akármilyen propagandáin is ez a film, de sok igazság van benne. Legtöbb öngyilkosjelölt, ha huszonnégy órai halasztást adna magának, vagyis aludna rá egy jót, elállna szörnyű elhatározásától. Kétségtelen azonban, hogy a legjobb propagandafilmmel is lenne az öngyilkossági járvány megszüntetésére, ha a legtöbbször életben maradó öngyilkosokat huszonnégy órával tettük elkövetése után mutatná be a nagyközönségnek. Csak egy felvételt a körteremből, ahol egyetlen köszönő öngyilkos vergődik örületes kínok között.

— Ma végre döntenek a városi tisztviselők ügyében. A város ideiglenes bizottságát ma déli tizenkét órára ülésre hívták össze. Az ülés egyetlen tárgya a román nyelvviszágán megbukott kisebbségi tisztviselők ügye.

— Elhalasztották az aradi püspökválasztást. Bucovina új görög keleti metropolitájává, százharmacht szavazattal Visarion püspököt választották meg. Az új aradi püspök megválasztását elhalasztották. A választásnak tegnap kellett volna végbemenni, mivel az első alkalommal egy jelölt sem kapta meg az előirt szavazatot.

Nicolescu lugoji görög katolikus püspök veszi át az elhunyt Suciu blaji érsek örökét

Az üresedésben levő blaji görög katolikus érsekség betöltésének kérdése rövidesen elintézésre nyer. Az új görög katolikus érsek személye érdekében nagy versengés folyt, mert az egyházi szinódusnak három jelöltet kellett a pápa elé terjesztenie. A szinódus májusban megtartott ülésén a legtöbb szavazatot Nicolescu lugoji püspök nyerte el, míg másodiknak Ciosu Iuliu clujai püspök következett. Hir szerint a Vatikán a legtöbb szavazatot elnyert Nicolescu lugoji püspököt szemelte ki az új érseknek. A Vatikánnak ezen döntésével szemben a kormány megkísé-

relte, hogy az új érsek kiválasztását befolyásolja. Hivatkozás történt a konkordátum egyik szakaszára, amely szerint a kormánynak joga van a püspökválasztásba befolyolni. Ez a szakasz azonban csak a kisebbségi egyházakra vonatkozik, mert ebben az esetben a kormány visszautasíthatja olyan püspököket a kinevezését, aki ellen állambiztonsági szempontból komoly kifogás merült fel. A Vatikán kitartott Nicolescu püspök személye mellett és így valószínű, hogy a lugoji püspök egy hónap leforgása alatt átveheti az elhunyt Suciu Vasile érsek örökét.

— A csendőrség új vezetője. Bogdan Aurél csendőrezredes helyébe, akit Jasiba helyeztek át, Lambru Dimitrie csendőrezredes került a helybeli csendőrfelügyelőség élére. Lambru ezredes, aki eddig a fővárosban teljesített szolgálatot, egyike a legkiválóbb csendőrtörzstiszteknek és mindenütt nagy rokonszenvenek örvendett. Az ezredes már megérkezett városunkba és átvette hivatalát.

— Ma megnyílik a vasúti forgalom Oroszországgal. A Dnyeszteren átvezető vasúti hid elkészült és így a vasúti forgalom ma, pénteken ünnepélyes keretek között újból megnyílik Románia és Oroszország között. A román és orosz vasutak megbízottai az új hidon találkoznak és átadják azt a forgalomnak. Azután az első vonat átvizsgálja a román megbízottakat Tiraspolba, majd a vonat onnan orosz vendégeket hoz, akiknek tiszteletére Tighinán bankettet rendeznek.

— Veszedelmes ajándék. Lugojon H a s n e r József tizenöt éves tanuló, egyik iparos fia, nemrég Flaubert-puskát kapott ajándékba. A fiu az udvaron vizsgálta a fegyvert, amely hirtelen eldőriült és a golyó behatolt a tanuló jobb kezébe. Hausner Józsefet az egyik timisoarai kórházba hozták, ahol műtétet végeztek rajta. Alig tizennégy napja annak, hogy a szerencsétlenül járt fiu édesanyja meghalt.

— Halálozás. Ladislav József partai gazdálkodó és volt vendéglős két évi szenvedés után tegnap ötven éves korában meghalt. A közbejárásban álló férfi halála a legszelebb körökben váltott ki általános részvételt. Elhunytát felesége, született Szabo Vera, két leánya, Irén, férjezett Truth Mihályné és Róza timisoarai liceum tanuló, valamint József nevű fia és kiterjedt rokonság gyászolja. Temetése ma, pénteken délután lesz a partai katolikus temetőben a református szertartás szerint.

— Államellenes működés címén feloszlattott városi tanács. Gheorgheni erdélyi városban két esztendő előtt választották meg a városi tanácsot, amelynek elnöke Campan Maximilian dr. volt és tagjai a hivatalból kinevezett románokon kívül mind magyarok voltak. A tanács működése ellen a város lakosságának nem volt kifogása. A város kulturintézményei, egyesületei és testületei mindig meghallgatást találtak, ha támogatást kértek. Ugylátszik, hogy felsőbb helyen ezt nem nézték jó szívvel, mert a tanácsot azzal az indoklással, hogy államellenes működést fejt ki, feloszlatták. A város élére ideiglenes bizottságot neveztek ki, amelynek elnöke Negoiescu Aurél görög keleti lelkész.

— A bányási református egyházmegye ma tartja meg özi közgyűlését. A közgyűlést tegnap délután lelkesen érkekezelt előzte meg. Délután hat órakor Nemes Elemér esperes istentiszteletet tartott, majd megkezdte a lelkesi megbeszélést, amely belső egyházi ügyekre vonatkozik. A mai egyházmegyei közgyűlésen beszámolnak a legutóbbi timisoarai lelkesválasztásról, valamint a belmisszióról, ezenkívül az iskolák és egyéb egyházi intézmények helyzetéről.

— Háromezer szénbányász sztrájkol. Az angliai Délwalesben háromezer szénbányász sztrájkba lépett. A bányászok, akik a bánya mélyén ütötték fel sztrájk-tanyájukat, megtámadták azokat a sztrájk-törőket, akik munkába állottak és lebecsátkoztak a tárnába. A föld alatt valóságos csata fejlődött ki és a sztrájkolók meg a sztrájk-törők ásókkal és lapátokkal mentek egymásnak. Az összecsapás során negyven bányász súlyosan megsérült. A szakszervezet szigorúan utasította a sztrájkoló bányászokat, hogy hagyják el a tárnát és azonnal térjenek vissza a felszínre.

— Epekő-, vesekő- és hólyagkőbetegségek, valamint azok, akik hűgysavas sók túlzaprodásában és kőszvényben szenvednek, a természetes „Fereac József” keserűviz használatát által állapotuk javulását érhetik el. Az orvosok ajánlják.

— Boros és hűvös idő. Az időjárás tegnap boros volt, a hőmérséklet pedig hűvösebbre fordult. A hőmérő délelőtt tíz órakor 17, délután négy órakor pedig 21 fok melegget mutatott. A meteorológiai intézet jelentése szerint lényeges változás nem várható, északnyugati légáramlás mellett egyes helyeken eső lehetséges, de a nappali hőmérséklet nemigen csökken.

* Vercel Roger: Conan kapitány. Roger Vercel Goncourt-díjas regényének színhelye Bulgária és Románia, 1919 őszén, a fegyverszünet heteiben. Problémája: a leszerelés. Hőse Conan kapitány, rohamcsapatvezér, tömredek kiütetés birtokosa, a szalonkii expedíciós hadsereg legbátrabb és legrettegettebb híru katonája. Vercel páratlan pszichológiával jellemzi a vérbeli katonát, a háborus „hőst”-t, aki nem képes beleilleszkedni a megváltozott körülményekbe. A háborus emberfajának ezt a típusát még soha senki nem rajzolta meg ennél valóságosabban, kitűnően. VeVrcel ezzel a regényével befutott az elismert legnagyobbak közé. 270 lap, Németh Andor kiadásában, szép kiállításban, fűzve 50.— lei, vászonkötésben 80.— lei, minden könyvkereskedésben, vagy Lepagénál Cluj. Kérje a Pantheon újdonságok jegyzékét.

UJBÓL MEGJELENT A KORMÁNY VALSÁG HIRE. A Zorile című lap érdekes megállapításokat tesz a várható kormányváltással kapcsolatban. A lap elsősorban Titulescu külügyminiszter hazajövetelét tulajdonít nagy fontosságot, akinek jelenléte meggyorsítja a politikai események fejlődését. Egyes körök úgy tudják, hogy Titulescu nemzeti kormány megalakítását indítványozta az uralkodónak és egyen külpolitikai eseményekről is tájékoztatta az uralkodót. Ugy gondolják, a Zorile szerint, hogy a kormányváltás a különböző politikai vezetőinek királyi kihallgatása felel meg. Bizonyosra veszik azonban, hogy a válság rövid lesz, mert valószínűleg a kormány megalakítása kerül szóba, amely a jelenlegi parlamentet fog együttműköltetni.

— Bányási származás muzsikuskalála. Budapestten hetvenegy éves korában meghalt Novacsek Károly, a magyar királyi Operaház nyugalmazott csellistája. Novacsek régi timisoarai nész család sarja volt. Atyja évtizedek keresztiül volt az itteni székesegyház és Filharmónikus egyesület karnagya. Irom fivére ugyancsak ismert muzsikus volt. Ezek közül az egyik karnagya volt a 61. gyalogezrednek. A most meghalt Novacsek Károly utolsó férfitagja a családjának.

— A gyilkos tanító bűnügye a tábla elv. A helybeli ítélőtábla tegnap tárgyalta Kreppel Simon tanító ismeretes ügyét, aki 1919 január 12-én egyetlen revolverlövéllyel megölt Hinkel Magdolna szőlőbirtokosnőét, ezért a törvényszék életfogytiglani kérszermunkára ítélte. Már a vizsgálat alatt elmebaj tünetei mutatkoztak Kreppel Simon tanítón, aki azután védője, Ramneanu Caius dr. ügyvéd kérelmére hosszabb időre lugoji elmegyógyintézetben megfigyelés alatt állott. Ugy a lugoji orvosok, mint városi orvosprofesszorok megállapították, hogy Kreppel Simon nem épelméjű, kérszervezeti vannak és üldözési mániák szenved. Egyben megállapították azt, hogy már a büntény elkövetésekor sem volt beszámítható állapotban. A tegnapi tárgyaláson Ramneanu Caius dr. az orvosi szemlélyen alapján Kreppel Simon felmentését kérte. Az ítélőtábla október 23-án h deti ki ítéletét.

Elnémul a rádió a főposta könyvéké

A mai kor legnépszerűbb szórakozó a rádió. Süri azonban a panasz a főpostakörnyékén levő villák lakói között, hogy a rádió hallgatása számukra lehetetlen. Állandó zörög, sükitítő zugas tör elő hangszóróból kellemes zene és kedv melodiák helyett. A zaklatott rádióel-fizetők felmentek panaszra a főpostárhoz, ahol azzal a meglepő kijelentéssel fogadták őket: tudják, hogy a rádióvetélposta környékén zavaros, de egyelőre lehetetlen ezen a bajon segíteni. A főpostán ugyanis egy gyorstávirógép dolgozik és pedig magasfeszültségű villamárammal. A gyorstávirógépennelami hiesett ujjában és ez okozza a rádiózásba a zavarokat. Egyelőre azonban a postának nincsen pénze, hogy a gyorstávirógépet megjavíttassa. A posta azzal, hogy fölveszi a rádióelőfizetést, arra kötele magát, hogy a rádiózóknak zavartala élvezetet biztosít. Ilyen körülmények között azonban a posta ezt a megállapodást nem tarthatja be és ezen mielőbb változtatni kell.

Magyar Nőegylet teadélutánja

november 3-án a Magyar Házban

Lemondott az osztrák kormány ujból Schuschnigg lett a kancellár

Ausztriában tegnap váratlanul kormányválság támadt, amely igen olyan hirtelen el is intézőtt. Mint Bécsből jelentik, Schuschnigg Kurt dr. kancellár tegnap este kihallgatáson jelent meg Miklas dr. szövetségi elnökkel és beadta a kormány lemondását. Az elnök a lemondást elfogadta, és az új kormány megalakításául ismét a lelépő kancellárt bízta meg. Schuschnigg nyomban be is részesítette az új kormánylistát,

amelyet a szövetségi elnök elfogadott. A kormány tagjai néhányan a kivételével, ugyanazok maradtak, mint eddig. A legfeltünőbb, hogy Fej közbiztonsági miniszter a listából hiányzik.

Az új osztrák kormány a következő: kancellár, továbbá honvédelmi és közoktatásügyi miniszter Schuschnigg Kurt dr., alkancellár Starhemberg Egon herceg, külügyminiszter Berger-Waldenege dr., belső közigazgatási és közbizton-

sági miniszter Baar - Baarenfels Ede, népjóléti miniszter Dobresberger, pénzügyminiszter Drachler államtanácsos, közlekedési és kereskedelmi miniszter Stockinger, igazságügyminiszter Winterstein, földművelésügyi és erdészeti miniszter Strobl Lajos, tárcanélküli miniszter Buresch Mihály.

Az osztrák kormányváltás okaira vonatkozólag lapzártáig részletes jelentés nem érkezett.

A tetleges utcai botránynak elmaradt a lovagias folytatása

Kedden este, miként megírtuk, a város háza épületében levő gyógyszerár előtt kinos incidens játszódott le, amelynek szereplői Bontila Jon dr. orvos, volt alpolgármester és Coman Livius ügyvéd, Coman Augustin főpolgármester öccse voltak. Az utcai incidenssel kapcsolatosan elhangzott nyilatkozatokból arra lehetett következtetni, hogy az ügynek lovagias folytatása lesz. Bontila Jon dr. felkérte két barátját, hogy provokálják Coman Livius, azonban a segé-

deknek az volt a felfogásuk, hogy Bontila dr. a Coman részéről szenvedett inzultusért a helyszínen vett magának elégtételt és azért a provokálás legfeljebb Coman Livius részéről történhetne meg, ami azonban nem következett be. Ezzel szemben Coman Livius kijelentette, hogy várta Bontila Jon segédeit, akik azonban a szokásos határidő alatt nem jelentkeztek nála, mire Bontila Jon ellen az ügyészségnél tett feljelentést.

Az újságírói fantázia netovábbja:

Betanitott oroszláncsordákat uszítanak az abessziniék az olasz csapatokra

Addis Abeba hemzseg az újságíróktól. Ezek az újságírók rengeteg pénzébe kerülnek lapjuknak. Nem csoda tehát, hogy a lapok egyre eredeti és szenzációs tudósításokat követelnek riportereiktől. Nagy a tülekedés és versengés szenzációs hírek után. Mivel azonban Abessziniában a hírszerzés és a hírszolgálat még csak nem is gyermekcipőben, hanem meztelb jár, a riporterek igen sok esetben kénytelenek anyagot saját fantáziájukból meríteni, csak hogy olvasóik kíváncsiságát kielégítsék.

Az addis abebai főpostával szemben van egy gyógyszerár, amely állandó tanujára a külföldi újságíróknak. Valóságos hírbörze fejlődött ott ki, ahol minden piacra kerülő jobb hírek árfolyama van. Addis Abebában sok görög és örmény él és ezek a ravasz levanteiek megéreztek finom szimatjukkal, hogy a hírbörzén egészen jól lehet keresni. A riportereknek becsületére legyen mondván, hogy minden követ megmozgatnak megbízható hírek érdekében. Azonban az abesszini hatóságok igen zárkóztak és így

az újságírók kénytelenek a görögök és örmények hírszolgálatát igénybe venni. Ezek suttogva lépnek egy-egy újságíró mellé és a fülebe sugják, hogy megbízható forrásból nagyszerű hírek van. Egy-egy hírt öt-tíz tallért is elkérnek. A nagyobb szenzációknak azonban magasabb az ára.

A legszebb hírt eddig egy amerikai újságíró vásárolta. Megírta lapjának, hogy az abessziniéknak szelidített oroszláncsordák vannak. Ezeket rejtegetik, de hogyha a háború igen kritikus lesz, akkor az olaszokra bocsátják a betanitott oroszláncokat. Előzetesen még külön is fejböszítik azokat. Olyan gyönyörű volt a hír, hogy az amerikai újság az első oldalon nagy betűkkel közölte. Az amerikai olvasók izgalommal olvasták a híradást, amelyért a tudósító husz tallért fizetett egy ravasz görögnek. Az amerikai lapnak a hír megérte a husz tallért és senki nem törődött vele, hogy másnapra mesének bizonyult. Egy napig szenzáció volt és ez mindenkit kielégített.

— **Banditák helyett lázadók rabolták el a bankárokat.** Jelentettük, hogy a mexikói Sonora tartományban elrabolták öt tekintélyes newyorki bankárt, akik ott vadászaton voltak. Először azt hitték, hogy a bankárokat banditák rabolták el, akik magas váltságdíjat követelnek majd családjuktól. Kiderült, hogy a hír ilyen formában nem felel meg a valóságnak. A vadászgató bankárokat nem banditák, hanem felkelők kerítették hatalmukba. Ezek ugyanis így akartak maguknak fegyvereket szerezni. Elvették a bankárok puskáit és töltényeit, azután pedig szabadon bocsátották őket. A bankárok már az Egyesült-Államok területén vannak és az újságírók előtt kijelentették, hogy a lázadók a legudvariasabban bántak velük.

* **Bíró József dr.:** A cluji Szent Mihály-templom barokk emlékei. Az erdélyi művészettörténetírás legkiválóbb művelője Bíró József, aki ebben a könyvében a közép-európai művészettörténet eddig ismeretlen korszakára vet világot új kutatásai alapján. A XVIII. században restaurált híres műemlék, a cluji Szent Mihály-templom történetét írja meg, s ezzel kapcsolatban az egész erdélyi barokk művészet forrásaira mutat rá. A diszesen kiállított, műemlékletekkel gazdagon illusztrált könyv Erdély művészet- és művelődéstörténetének fontos korszakát adja. Ára 90 lei, kapható minden könyvkereskedésben, vagy Lepagenál, Cluj.

A MAGYARORSZÁGI HITBIZOMÁNYOKAT 590.000 HOLDRA CSÖKKENTIK. Budapesti jelentés szerint L á z á r Andor igazságügyminiszter elkészítette a hitbizományok reformjáról szóló törvényjavaslatát. A javaslat rámutat arra, hogy a békét követően hatvanegymillió hitbizomány maradt Magyarországon 823.324 holdnyi területtel. A reform javaslatja szerint a hitbizományokat teljesen eltörölni, hanem szükségessé tartja, hogy azokat kellő korlátok közé szorítsa. A reform szerint a hitbizományok által lekötött földterület 500.000 holdra csökken le és ez 365.000 hold erdőterületet foglal magában. A javaslatnak van azonban egy másik része is, amely a törpe hitbizományokra vonatkozik. Ennek célja az, hogy a kisbirtokok ne legyenek sem felaprózhatók, sem elidegeníthetők, hanem mindig ugyanegy család birtokában maradjanak.

— A cséka a gyermekekre vigyáz. A GPU, amely valamikor Oroszország rettető hiru titkosrendőrsége volt, most sokkal békésebb munkakört kapott. A GPU feladata ellenőrizni, hogy a szülők jól bánjanak-e gyermekeikkel és rendszeresen küldik-e iskolába.

— **Pehelysúlyú repülőgép.** Egy Falkievics nevű lengyel mérnök tíz lóerős repülőgépmotort talált fel, amelynek mindössze 16 kilógramm a súlya. Ezzel a motorral 80 kilométeres óránkénti sebességgel haladhatnak a repülőgépek.

* **Ötven éves a Mentőtársulat.** A timisoarai Önkéntes Mentőtársulat az 1936. év tavaszán fogja megünnepelni fennállásának ötvenedik évfordulóját. A mentők félszázados jubileumi ünnepsége nagyszabású keretek között megy majd végbe, mely alkalommal a Mentőtársulat is felszentelik és a társulat védőcímeként: **Carol királyt kéri fel.** A Mentőtársulat nagy ünnepségein Európa minden országának mentői képviseltetik magukat. A timisoarai Mentőtársulat félszázados fennállása alkalmából díszes albumot ad ki, amelyben a különböző cégek reklámokat tehetnek közé. Az album tizezer példányban jelenik meg. A Mentőtársulat arra kéri városunk társadalmát, amelyet ötven éven keresztül önzetlenül szolgált, hogy egy pénzbeli adományaikkal, mint erkölcsi támogatásukkal biztosítsák a mentők nagy ünnepségének sikerét.

Standard-rádió
1936-os modell,
sok újítással és távkapcsolással
Kecskeméti
I., Bulev. I. G. Duca 2.

— **Atóliek egymást és Dunába ugrottak.** Budapesten tegnap délután az újpesti vasuti hidról egy huszonhárom év körüli jól öltözött fiatalember és egy tizenhat-tizenhét éves elegáns leány ugrott a Dunába. Járókelők messziről látták, amint megállottak a hidon, majd átölték egymást és úgy vetették magukat a hullámok közé. A dunai rendőrség motorcsónakja azonnal keresésükre indult, azonban egy órai fáradozás után sem talált rájuk. Hogy kik voltak az öngyilkos szerelmesek, arra nézve a rendőrségnek semmiféle adata nincsen.

— **A Lindbergh-bébi gyilkosa buskomor lett.** Jelentettük, hogy a newyorki legfelső bíróság a Lindbergh-bébi elrablása és meggyilkolása miatt halálra ítélte Hauptmann Brunó kivégzését elhalasztotta. Hauptmann Brunón buskomorság jelei mutatkoznak és azért az örök éjjel-nappal állandóan figyelik minden mozdulatát, nehogy öngyilkosságot kövessen el. A fogház tetején külön őrséget helyeztek el, hogy az Hauptmann esetleges szökését, vagy pedig a kívülről jövő szabotázs kísérleteket meg-hiusítsa.

A bemeszelt Curentul

Aki az elmúlt napokban elhaladt a Ferdinand-szálló kávéháza előtt, az abkokon belül nagy pusztaságot láthatott. Nagyon furcsán hat az ilyen megünt és kiüresített kávéház. Tegnap-étt azonban ezt a kilátást egyszerre zárták az emberek elől. A kávéház alakjain a Curentul című fővárosi lap egyik teljes oldala volt látható. Ez az oldal tele volt támadással a város vezetése ellen. A plakátokat belülről rászúrták föl. De hogyan jutottak a kávéház belsejébe? A kitűnő szimatuk szerint a városban van még Nicolau Avram kilakoltatott bérlő és neki van kulcsa a kávéházhoz, viszont számára ülön öröm, ha a város vezetőségének ellemetlenkedhetik a Curentul letelepésével. Azonban a város sem hagyta magát. A kávéházba hamarjában nem lehetett be, ellenben oda küldte a kávéház elé egy munkását meszes vödörrel és meszelővel. Ez bemeszelte az ablakokat a belülről ragasztott újságplakátok fölött. Most már nem lehet olvasni a Curentul kiragasztott cikkét.

Csendes históriai évforduló. Mária Antónia francia királyné kivégzésének ötven évfordulója csendben telt el a világon és minden emlékeztek meg róla. Mária Terézia ez az életvidám leánya súlyos időben ült a francia trónra. Nem értette meg az parancsoló szavát, csak szórakozás mulatozásra gondolt, szórta a pénzt, megígékeztet a francia nép rokonszenvét annak megnyerni és ezzel egyik előidézője lett a véres francia forradalomnak. Ötven évvel ezelőtt és halálra ítélték. Feje október 16-án hullott a fűrészparral kosárra.

A fecskének is van szíve. A fecskeszűrés úgy szeretik fiókáikat, hogy életüket ráldozzák értük, ha a helyzet úgy kívánja. Ezt bizonyítja az a kunszentmiklósi fecsképar, amelyik nem indult vándorútra szeptember napja előtt többi társával, hanem Hajdu Lajosné gazdasági épületének szén levő fészékében maradt a két öreg fecsképar egyetlen fiókájának felszárnyára és ott megbénult és mivel nem volt képes szülőkkal tartani, így az öreg fecsképar eldolta magát és fészékében maradva is szorgalmasan táplálja beteg fiókáit. A ház népe már gondoskodott róluk és meleg istállóban készít nekik fészket, és hogy mindhárom egészségben megmaradjon a tavaszt és vig csicsergéssel üdvözöljék majd messze utról hazatérő társait.

— **Elsüllyedt német gőzös.** A Doggerbank közelében elsüllyedt egy német gőzös. Tizenöt tengerész a hullámokban lelte halálát.

— **A száz éves Carnegie.** Egész Amerikában óriási ünnepségeket készítenek elő Carnegie András születésének századik évfordulóján. Carnegie volt az első amerikai milliárdos, aki vagyonának nagy részét jótételek céljára fordította.

Abesszinia slágereiben

Mussolini Abessziniához: Lesz magam is az enyém.

A négus Mussolinihez: Sárba taposom a fotográfiádat.

Mussolini a Népszövetséghez: Kár itt minden dumáért.

A négus a Népszövetséghez: Szeret-e még? Csak annyit mondjon!

Népszövetség Abessziniához: Sáros az utcátok, fene járjon hozzátok.

A négus a Népszövetséghez: Nyomd meg a gombot, tudod mit ígértél.

A négus egy újabb olajügynökhöz: Nem maga volt az első...

Mussolini a Népszövetséghez: Ugy elmegyek, hirt se hallasz felőlem.

A négus a Népszövetséghez: Vagy alusznak, vagy nem hallják, vagy talán nem is akarják.

Rabszólga a négushoz: Ha megversz is, imádlak én!

— Sikasztás vádja alól felmentett községi tisztviselő. Bogdan Moiset, Rudna község tisztviselőjét a helybeli törvényszék néhány hónap előtt egy hónapi fogházra néhányszor kiadott vetőmagért járó összeggel nem számolt el és mintegy tizezer leit elikkasztott. Felebezés folytán az ügy az ítélőtábla elé került, amelynek tárgyalásán **Faur Ionel dr.** ügyvéd védőbeszédében kifejtette, hogy Bogdan Moise a beszédet pénzért átadta a jegyzőnek és a feljelentés csupán bosszu műve volt. Az ítélőtábla Bogdan Moiset felmentette. Az ítélet jogerős.

— Levette magát az emeletről, mert felesége gyermekágyban meghalt. Budapestről jelentik, hogy **Papp Kornél** magántisztviselő felesége az egyik szanatóriumban szülési komplikációk következtében meghalt. Amikor ezt a szanatóriumban várakozó **Papp Kornél** közzölte, az hirtelen fölszaladt a negyedik emeletre és annak egyik ablakából az utcára vetette magát. A szerencsétlen ember azonnal meghalt. A tragikusan meghalt szülők újszülött gyermeke életben maradt.

— **Henry Holt: „Farkas”.** Az ellentétek hullámszerű mozgását találja az olvasó ebben a könyvben. Az előkelő montecarói élet ragyogása és az alvilág sötétsége peregnék izgalmas váltakozásban. A felső tízezer társadalmi rétegének soraiból egymásután kerülnek ki a titokzatos gyilkos áldozatai, akikről csak annyit tud a regény rokon-szenves nyomozó riportterhőse, hogy az alvilág és a rendőrség köreiben „Farkas” néven ismerik. Ki a „Farkas”? Erre a kérdésre ad választ az izgalmas cselekmények csattanójában **Henry Holt.** Az érdekesítő könyv az Athenaeum 1 pengős detektivregénysorozatában jelent meg. Kapható minden könyvkereskedésben, vagy **Lepagénál Cluj.** Kérje az Athenaeum sorozatok teljes jegyzékét.

— Két hónapig ártatlanul fogságban. A nyár folyamán Sovatán egy utonálló az erdőben fegyverrel megállította és kirabolta **Burleanu** csendőrezredet és feleségét. Többek között akkor letartóztatott egy **Barna Lajos** nevű 28 éves maramuresi fiatalembert, aki azóta vizsgálati fogságban volt, de állandóan ártatlanságát hangoztatta. Végre is Bucurestibe kísérték és **Burleanu** ezredes elé állították, aki a leghatározottabban kijelentette, hogy a rabló nem **Barna** volt. Erre két hónapi vizsgálati fogság után **Barnát** szabadon bocsátották.

— Nagy szerencsétlenség a Niluson. Az egyiptomi Daghmid városban egy nagy komp igyekezett a Niluson keresztül. A komp, amelyen száz utas volt, a folyó közepén felborult. Ötven ember részben a vízbe fulladt, részben a krokodilok falták fel, a többinek nagynehezen sikerült partra vergődnie.

Sport

A nemzeti bajnokság első helyéről lesz szó a vasárnapi Ripensia—CAO ligamérkőzés alkalmával

A nemzeti liga vasárnapi mérkőzései elé nagy érdeklődéssel tekintenek, mert ezek a mérkőzések nagy eltolódásokat hozhatnak a tabellán. Városunkban a Ripensia játszik az oradeai CAO csapattal. Ez a mérkőzés hosszabb időre tisztázza a bajnokság első helyének kérdését, mert amennyiben a Ripensia győz, helyet cserél a körösparti csapattal, de ha a CAO lesz a győztes, akkor az első helyet az őszi bajnokságban nem igen lehet tőle elvitatni.

Aradon: a Chinezulnak lesz nehéz dolga az ottani munkáscsapat ellen. Az aradi munkások csapata az őszi szezonban kitűnően szerepelt és most vasárnap megérdemelten győzött a fővárosi Juventus ellen. Alig van ma jobb csapat a bajnokságban, mint az aradi munkáscsapat, amely az idén éppen ellenkező szerepet fog játszani, mint tavaly. A lila-fehéreknek nagyon össze kell szedni

minden tudást, ha kielégítően akarnak szerepelni Aradon. Szól ez főképpen a csatársornak, amely eddig nem tudott meggyőző játékot mutatni.

Oradeán: a Crisana játszik a cluji Dacia Romania együttesével. Ha a Crisana teljes csapatával játszik és olyan lelkes játékot mutat, mint a Chinezul ellen, akkor nem vehető el tőle a két pont.

Clujon: az Universitatea és a fővárosi CFR csapnak össze a bajnoki pontokért. A CFR jobb formában van és győzelme nem lenne meglepetés.

A fővárosban a Venus kemény harcra fog vinni az Unirea-Tricolor ellen, amely legutóbb éppen a Ripensiaval szemben mutatta meg oroszlánckörmét. Ha a Venus ezt a mérkőzést is elveszti, akkor leszakad az élcapatoktól. A fővárosban szerepel még a Gloria is, amelynek a Juventus lesz az ellenfele.

A cluji Romania

új nevet köteles felvenni

A futballszövetség legutóbbi ülésén foglalkozott a cluji Romania névváltoztatásával és kimondta, hogy az új nevet, a Dacia Romaniát nem fogadja el, mert az is azon kifogás alá esik, mint az előző elnevezés. A Romania tehát ismét kúthatat újabb név után.

A kitűnő futballista völégény

Dobay Pista, a Ripensia válogatott balszélsője völégény. A kitűnő futballista eljegyezte **Eckert Mauzi** bucarestii urileányt. **Dobay Pistát** elhalmozták szerencsekívánatokkal.

Az osztrák csodakapus Délamerikába szerződött

Hiden, az osztrák csodaválogatott világhírű kapusa, ismét kézbe veszi a vándorbotot. **Hiden** legutóbb Franciaországban játszott, de ott nem tudta képességeit kifejteni és ezért formájában hanyatlás következett be. A kiváló

osztrák futballista végül is úgy határozott, hogy elhagyja Franciaországot. Különböző irányban folytatott tárgyalásokat, míg végül is az argentinai River Plata csapata által felajánlott szerződést írta alá.

Nászuton van

a fiatal néger boxkirály

Joe Louis, a világhírű néger ökölvívó, aki **Max Baer** legyőzésével a világ legjobb boxolói közé emelkedett, nászuton van fiatal feleségével, **Joe Louis** kijelentette, hogy a mézesetek után azonnal hozzáfog az edzésekhez, mert csak úgy nyerheti el a világbajnokságot, ha megőrzi kondícióját. A népszerű **Max Baer** a vereség után Kaliforniába ment és ott elvonultan pihenni ki a mérkőzés fáradalmait. A nemzetközi ökölvívó fronton egyébként minden csendes. A menedzserek szeretnének nyélbe ütteni egy **Joe Louis—Schmeling** mérkőzést, de a német ökölvívó nem szívesen áll ki a néger knockaut-király ellen.

Szeretettel vár minden katolikus leányt

a romániai katolikus leányklubok timisoarai országos nagyhetére

mely október 23-tól 28-ig tart

A vezetőség

Felvilágosítás telefonon is (Timișoara IV., Str. Brătianu 13. Telefon 7-15)

— Megszünik a hírhedt Cagero-cég, amely néhány évtizedes kompenzációs üzletek lebonyolítására alakult, feloszlik. A Cagero C. Jenő oradeai származású kereskedő-pitotta, akinek sikerült a vállalat alkalmával **Moldoveanu Leonte** szenátusi elnököt megnyerni. Az időben azonban sorozatos hírlapi támadások érték a Cagerot. **Grósz Jenő** másután nyilatkozott, védekezése nyilvánvaló lett, hogy a Cagero nem sokáig tarthatja magát. A főváros lapok most azt a hírt közlik, hogy Cagero október 27-én rendkívüli közgyűlés tart, amelyen feloszlását mondja. **Grósz Jenő** állítólag külföldre távozik.

— Megdöbbenő feltételekkel folytat le Targu Ocna városban. **Bertha Tilda** és **Bernard Mária, Slanic** helyi testvérpár, az utcán meglesték a lojkát, **Alexe Vasile** és **Alexe Constantin** fiatalbereket és leöntötték őket rióllal. A két fiatalember, aki különben tén testvér, teljesen megvakult. A meglestést elmondották, hogy feltételekkel költöztek el teltük. A két leány utólag megbeszélte merényletet és az egyik öngyilkossággal megkísérelt.

Déli Hírlap előfizetői nagy kedvezmény

Papini: Dante
Gárdonyi: Dankó Pista
Adams: Amerika eposza
Asztalos: II. Rákóczy Ferenc
Gatti: Musungu

Schrenzel: Abesszinia
Montfrel: Rejtelmes Abesszinia
Megyeri: Egy tavasz Marokkóból
Rachmanova: Gyermekkeron
Hull: Kelet árnyékában
Wangh: Egy marék por
Reményik: Költő és valóság
Szejtullina: Egy kuruzsló élete
Aszlányi: Sok hűhó Emmiért
Mangham: Zsák-ucca
Hunyadi: Ötpengős lány
Forró: Te és a szerelem

Kaphatók a könyvkereskedésben
CULTURA Timișoara IV., Bul. Car

MOZI

A moziigazgatói állás körül rendületlenül folyó pereskedés

A helyi revíziós bizottság tegnapi ülésén **Pop Amos** volt moziigazgatónak a ellen indított legújabb perében a tárgyalás Ismeretes, hogy a fővárosban működő ponti revíziós bizottság nemrég kötelezte várost, hogy **Pop Amos**, akit a liberális kormány utasított elbocsátásába visszahelyezze. Ezzel egyidejűleg központi revíziós bizottság hatálytalanította **Biraescu Gheorghenak** a városi moziigazgatóvá történt kinevezését is. **Amos** ideiglenes bizottsága erre **Biraescu Gheorghet** újból kinevezte moziigazgatóvá, amit **Pop Amos** a helyi revíziós bizottság előtt keresettel támadott meg. Ennek a keresetnek a tárgyalását már október elején tüzték ki, majd pedig tegnapi halasztott. A tegnapi tárgyalást sem lehetett megkezdeni, mert a város felszólítás ellenére nem juttatta el a revíziós bizottsághoz az ügyre vonatkozó iratokat. A tárgyalást előző elhalasztották későbbben megállapított időpontra, amikor azt megtartják, az eseten is, ha a város a kívánt iratok nem mutatja be.

MOZIK MŰSORA:

Péntek, október 18.

Apollo-mozi: A szőke Carmen.
Capitol-mozi: Mulatnak az istenek.
Select-mozi: Csókos vasárnap.

Közgazdaság

Karják szüntetni az árubehozatalt azon országokból amelyekkel szemben a külkereskedelem passzív

Az Argus című közgazdasági lap azt közölte, hogy a kormány az országokból, amelyekkel szemben Románia külkereskedelmi mérlegében passzív, be akarja szüntetni az árubehozatalt. Ilyenformán Angliából, Franciaországból, Dániából, Egyiptomból, Lengyelországból, Hollandiából és Svájcban már rövidesen megszűnik

majd az árubehozatal. Ugyanez történne azokkal az államokkal szemben is, amelyekből a jövőben a behozatal felülmúlja a kivitel értékét. Súlyosbitja a helyzetet Olaszország, mert abból semmiféle árut nem szabad exportálni, viszont Romániának tekintélyes követelése van Olaszországgal szemben.

Osztályba léptek a clujai Dermata-bőrgyár összes munkásai

Értük, hogy a clujai Dermata-bőrgyár munkásai között bérmozgalom alakult. A munkások béremelést és jobb munkafeltételeket kértek, amelyről az igazgató, Farkas Mózes dr. vezérigazgató nem akart engedni. A tárgyalások hosszú ideig tartottak, végül lezárultak és eredménytelenül zárultak, mire a clujai Dermata-üzem 1870 munkása osztályba lépett. A Dermata munkásainak osztály-

ja azon munkabeszüntetéshez tartozik, amelynek indokoltságát az összes illetékes tényezők átlátják. A Dermata, amely a kontingenciális rendelkezések folytán ugyiszólván uralja a belföldi piacot, bőséges jövedelmei ellenére sem tudta jobbra alkalmazottainak helyzetét. Ennek a megjavítására nyultak most a munkások a munkabeszüntetés fegyveréhez.

Az elszegényedett öreg iparosok részére munkahelyet létesítenek városunkban

Iparosok között régi panasz, hogy az elszegényedett mesterek részére keveset van munkahely. Az ilyen elszegényedett iparosokat a városi tanács igyekszik segíteni, azonosítástában vannak vele, hogy ezzel a munkával nem nyert elintézés. Eppen

ezért már régebben felmerült a terv, hogy öreg és vagyontalan iparosok részére otthonot létesítsenek. Gajo András ipartestületi titkár újból elővette ezt a régi tervet és annak megvalósításán fáradozik. Érintkezésbe

JAMES CLYNING:

Portugáliának hofihér vicága

Regény a mai ierrongó Abessziniából

Copyright by Déli Hírlap

Kormányos azután folytatta: Nem elég, hogy engem megharagvott, de ugyanekkor ezt az emberséges embert, aki a lábainál fogta, úgy megfogta, hogy az feljajdult. A harapás és a fájdalom ugyanegy pillanatban történt. A fájdalom mindkettőnkön egyszerre erős volt és úgy történt, hogy fogásunk, melyszel a megkötözött foglyot tartottuk, elmozdult. A fogoly kiesett kezünk közül és a kaptunk nyomban utána. Akkoránál beleesett a tengerbe. Minthogy a lábam meg volt bilincselve és így képtelen volt uszni, bizony elmerült ő is. Talán jobb is neki így. Ki tudja, mennyit kellett volna kinlódni, ha valahol kopár talákn kiteszük a partra? Talán éhen halna, vagy pedig fölfalták volna a állatok. Juszuf megjegyzés nélkül hallgatta az beszédét. A maga részéről is jobbnak találta ezt az elintézését. Így legalább a megkötözött ember nem foglal el külön helyet a motorcsónakon és nincsen vele semmi veszély. Még örült is, hogy nem kellett külön felesleges élő terhe, de természetesen ezt nem tudatta az embereivel. Segítette őket, hogy siessenek a ládák felakasztásával. A két Gerezdes-fiu is nekilátott a kimentésnek. Némileg kellemetlenül érintette őket

az, hogy Juszufról le kellett mondaniok. Eredetileg úgy volt, hogy az kiséri majd őket, mint dragomán, azonban belátták, hogy a közbejött események más fontos szerepet juttattak neki. Juszufnak kellett a talált fegyvereket elszállítania. Ezenkívül azt a parancsot is kapta Ras Raizumtól, hogy később nézzen vissza a barlangba, hátha a fegyvercsempészek újabb ládákat hoznak oda. Valószínű is volt, hogy mielőtt felfedezik, hogy a fegyvereket mások vették át, mint akiknek azok szánva voltak, ez meg is történt. Dragománjuk így a kis Ibrahim lett. Sok segítséget ugyan nem reméltek tőle, azonban gondolták, hogy mégis csak vesznek valami hasznát. Legalább a három tevé ápolását bizhatják majd rája. Gerezdes András magához intette Ibrahimot. — Mit parancsolsz, efendi? — kérdezte a fiu. — Juszuf közölte veled, hogy most már a mi szolgálatunkba vagy beosztva? — Igen, uram. Várom bölcsességet hirdető szádnak rendelkezéseit. — Egyelőre segítsz nekünk, hogy a csomagjainkat feltegyük a tevékre és az állatokat kivezessük a barlangból. — Igenis, uram. Fürgén ment neki a munkának. Azokat a csomagokat, amelyek az ő tevéjének terhére képezték, ügyesen és szakavatottan erősítette rá az állat hátára olyképpen, hogy azok jobbról és balról egyenlően eloszolva nem képeztek túlterhelést. Gerezdes András és Lajos, akik annak idején, amikor a francia idegen légióban teljesítettek szolgálatot, nem egyszer vé-

lőpött azokkal a városokkal, amelyekben ilyen iparosmenhelyek már működnek és azok szervezetére és működésére vonatkozólag felvilágosításokat kért. Tekintettel arra, hogy a helybeli iparosok hamarosan kifizeti azokat a terheket, amelyek jelenleg az ipari székhez még fennállanak, a közeljövőben sor kerülhet már arra, hogy az iparosok az elaggott szegény iparosok otthona érdekében is hozhat áldozatokat. Gajo titkár részletes javaslatot dolgoz ki erre vonatkozólag és azt rövidesen az ipartestület elé terjeszti.

Az iparosok a nyomasztó illetékek eltörlését kérik. A helybeli ipartestület nemrég memorandumot intézett a munkaügyi miniszterhez, akitől azt kérte, hogy az ipari tanoncok felszabadulásakor, valamint az iparendelvények kiadásakor a betegsegélyző pénztár javára fizetendő illetékeket törölje el, vagy pedig azokat 75 százalékkal csökkentse. A memorandumot eljuttatták a kisiparosok országos szövetségéhez, amely felkérte Manoilescu szenátor, volt minisztert, hogy a memorandumot tegye szóvá a parlamentben is. A kisiparosok országos szövetsége reméli, hogy az iparosoknak az említett illetékek eltörlésére vonatkozó kívánsága az új ipartörvény keretében elintézésre nyer.

Tartott az irányzat a buzapiacon. A bánági gabonapiac az irányzat tartott és az üzleti forgalom csendes. A piaci árak a következők: bánági buza 360, torontáli buza 365, ujtengeri 230, ótengeri 300, zab 300, takarmányárpa 280, tavaszi árpa 320, korpa 250, takarmányliszt 270, kismalmi liszt a 30/70-es beosztásból 650, nagymalmi liszt 680, tökmag 600, napraforgómag 300 lei száz kilónként. A lóheremag 27 és a lucernamag 25 lei kilónként.

gezték hasonló munkát, szintén hamarosan készültek el a maguk tevéinek megterhelésével.

A tevék közönyösen túrték, hogy az emberek körülöttük járjanak és tevékenykedjenek. Kérődztek és meg sem érezték, hogy közben súlyos csomagok kerültek rájuk.

Amikor Gerezdesék elkészültek munkájukkal, bucsut intettek Juszufnak és társainak.

Ibrahim egymásután odaállott a három guggoló tevé elé és rájuk kiáltott: — Fu-hó...

A tevék erre a megszokott parancsra egymásután állottak talpra.

Kantárszáraiknál fogva a három állatot kivezették a barlangból az oázisra.

Ott megállottak és újból leguggoltatták az állatokat, mert csak így tudták a hátukra kapaszkodni és a nyeregben helyet foglalni. Amikor ez megvolt, a három utas sorra rákiáltott a maga állatjára: — Fu-hó.

Azután szép lassan utnak indultak.

Nem távoztak messzire a tengerparttól és azzal párhuzamosan haladtak céljuk felé.

Ezzel megkezdődött számukra a hetekig tartó vándorlás. Nappal rendszerint utaztak és ha megfordultak egy-egy oázison, amelyen emberek laktak, eladogattak valamit a portékájukból, azután tovább mentek. Az éjszakákat sátrakban töltötték, amelyeket reggelente összegyűjtöttek és a tevék hátán helyeztek el.

Harmadnap reggelre eljutottak az olasz gyarmatra, Eritreába.

TOVÁBB CSÖKKENTIK A GABONAPREMÍUMOT. A kormány gazdasági bizottsága a pénzügyminisztériumban ülést tartott, amelyen elhatározták, hogy a tízezer leiről hétezer leire csökkentett kiviteli prémiumot még tovább mérséklék, mert a buza világgia ára egyre emelkedik és az export nem szükségelt többé állami támogatást. A kiviteli jutalmak újabb csökkentésére a napokban kerül a sor.

Városunkba helyezték át a vendéglős- és kávésszövetség központját. Sibuban a bánági és erdélyi vendéglősök és kávéosok szövetsége kongresszusra ült össze, amelyen elhatározták, hogy a szövetség központját Clujról Timisoarára helyezik át. A szövetség új elnökévé Scheer Józsefet, a helybeli vendéglősök és kávéosok ipartársulatának elnökét választották meg. Kimondták az, hogy a közel négyezer tagot számláló szövetség a jövőben a Sfatul Negustoresc egyesülettel közös működést fejt ki.

Kukoricával lehet adót fizetni. Belgrádi jelentés szerint a pénzügyminisztérium rendelete értelmében Jugoszláviában a földmivel hátralékos adójukat kukoricában is fizethetik. A kukoricát az adóhivatalok veszik át és pedig husz százalékkal drágábban a napi árán. Az államnak az a terve, hogy az adóban beszedett kukoricát az inségben szenvedő vidékek lakosságának felségélyezésére fordítja.

A Nemzeti Bank hivatalos valutaárfolyamai. A Nemzeti Bank hivatalos valutaárfolyamai a következők: (az első szám vételt, a második szám az eladást jelent) francia frank 6.60—6.90, svájci frank 32.55—33.40, belgas 17—18, angol font 490—500, olasz lira 8.30—9.00, d. ár 99—110, német márka 38—40, hollandi forint 67—69, cseh korona 4—4.50, magyar pengő 24—26, osztrák schilling 23—24.60, lengyel zloty 18.80—19.50, dinár 2.20—2.50, dracma 0.80—1.10.

Munkálkodásuk tulajdonképpen itt kezdődött.

Amikor először találták magukat szemközt bennszülött olasz gyarmati katonákkal, akik egy fehértiszt vezetés alatt kerültek eléjük és azok igazolásra szólították föl őket, kissé kényelmetlenül érezték magukat. Azonban ez alig egy pillanatig tartott. Előszedték igazolványaik, amelyeket Ras Raizumtól kaptak és átadták azokat a tisztnek.

Az figyelmesen nézte át az iratokat, azután bólintott, majd visszaadta azokat.

— Bene, bene, — mondotta — most lássuk, van-e valamijük, amit vásárolhatnánk.

Gerezdesék készségesen nyitották fel előtte a csomagjaikat. Jól tudták, hogy ez nemcsak azért történik, hogy a tiszt esetleg vásárol tőlük valamit, hanem azért is, hogy meggyőződjék róla, nem akarnak-e valami tilos dolgot becsémpeszni.

Az őrséget vezető tiszt rendben talált mindent, vásárolt is valami apróságot, azután utjára bocsátotta a karavánt.

Miután megkapták irataikra a látta-mozást, most már háborítatlanul jártak-keltek Eritreában.

Bolyongásuk nem volt eredménytelen. Sok olyat láttak, amiről később jelentést tettek megbizóiknak. Nagyon szerettek volna olasz gyarmati katonákkal üzletet kötni. Ezek sokáig válogattak és még tovább alkudoztak. Közben pedig gyantulani felelgettek a hozzájuk a közönyösség látszatába burkoltan intézett kérdésekre.

(Folyt. köv.)

Rádió

OSZTRAK-NÉMET RÁDIÓBEKE. A berlini rádió október 22-én este közvetíti a bécsi opera Wagner-előadását. Viszonyl. október 27-én a bécsi rádió berlini hangversenyt közvetít. Két esztendő óta ez az első eset, hogy osztrák és német rádiók továbbítják egymás műsorát.

Péntek, október 18. Bucuresti. 6: A rádiózenekar hangversenye. 8: Hírek. 8.15: Kamarazene. 8.35: Közvetítés az operaházból. 11.45: Hírek. Budapest. 7.45: Torna. 11: Hírek, majd felolvasás. 11.45: Ifjúsági közlemények. 1: Hegedűművésznő játéka ének-

és zongorakísérettel. 1.30: Hírek. 2.30: Szalonzenekar. 3.40: Hírek. 5.10: Diákléféra. 5.45: Hírek. 6: Előadás. 6.30: Ének zongorakísérettel. 7: Sportközlemények. 7.20: Jazz-zene. 8: Előadás. 8.30: Szimfonikus zenekar. 9: Romeo és Julia, Shakespeare tragédiája. 10.20: Hírek, majd cigánymuzsika. 11.30: Bolgár hangverseny. 12.10: Jazz-zene, utána hírek. Budapest II. 7.25: Előadás. 7.55: Hanglemezek. 8.25: Előadás. 9: Szimfonikusok. Bécs. 3: Chopin; E-moll zongoraverseny. Este 8.30: Gaudriot-jazz. 10.20: Zenekari verseny. Milánó. Este 11: Kamarazene. Prága. 5.10: Jazz. 6.10: Vonósnégyes. Lipse. 6: Filharmónikus hangverseny. 10: Táncok operákból. Róma. Este 11: Tánczene. Stockholm. Este 9: Hegedűm-

vész játéka. 11: Szórakoztató zene. Strassburg. Éjjel után 1: Hangverseny Párisból. Stuttgart. Este 10: Puccini operarészletek. Varsó. 7: Lengyel zeneművek. 10: Beethoven: István király nyitány. C-moll zongoraverseny. 11: Tánczene.

Szombat, október 19. Bucuresti. 6: Katonazene. 8: Hírek. 8.15: Ujlemezek. 8.45: Felolvasás. 9: Jazz. 10.30: Hírek. 10.45: Vendégül zene. 11.45: Hírek. Budapest. 7.45: Torna. 10.45: Hírek. 11: Egészségügyi kiállítás megnyitása. 1.40: Hírek. 2: Cigánymuzsika, majd előadás. 3.40: Hírek. 5.10: Mesék. 5.45: Hírek. 6: Mit üzen a rádió. 6.30: Klarinét zongorakísérettel. 6.50: Előadás. 7.20: Hanglemezek. 8.25: Csevegés. 8.55: Szalonzenekar. 10.10: A farsangi lakodalom,

vigopera. 11.25: Hírek. 12: Jazz. Budapest II. 6: Hanglemezek. 7.2: gazdasági félfóra. 8: Előadás. 8.55: sangi lakodalom, vigopera ismertető előadása. Bécs. 1: Híres zenekarkat játszanak. 6.30: Zenekari hangverseny. 11.10: Brahms-művek zongorán. Berlin. 11.30: Vidám hétvégi-est. 11.30: Tarka-est. Milánó. Este 9.50: Szimfonikus jazz. 11: Tarka félfóra. 11.30: Hanglemezek. Prága. Este 11.30: Tánczenekar. Budapest. Este 8.30: Énekkari lemezek. Tangó-lemezek. 12.30: Tánczene. Stockholm. Este 8.15: Wende-tánczenekar. 9.1: tarka-est. Éjjel után 1: Zongoraverseny. Varsó. Este 7.45: Szigeti József. 11: Hangverseny. 12: Tánczene.

Egyes szó ára 3 lejt, vastagabb betűvel 5 lejt. Állástkeresők szavankint 2 lejt fizetnek. Jellegű hirdetések címét a kiadóhivatal nem közölheti. Ilyen hirdetésekre a jellegűvel ellátott irásbéli ajánlatot kell beküldeni a kiadóhivatalnak.

Apróhirdetések

Legelőszóbb hirdetés — leggyorsabb eredmény

Apróhirdetéseket felvevő Csehszlovákia Déli Hírlap kiadóhivatala, P. O. Box 1. C. Bratiana 4. Fabrica Karolyi, Piata Traian és Str. Mergarita. Principale Caroli. Maribor. Piata Küttel. A hirdetés minden esetben előre fizetendő.

Házasság

Birtokoscsalád

huszonhárom éves, házasnevelésű, keresztény lánya vagyok. Idősebb szüleim pénzüket és ingatlan vagyonukat reám és jövődöbelimre bízzák. Erre a célra keresek megfelelő férjet. Választ „Együtt gazdálkunk” jellegűvel a kiadóhivatal továbbít. (3497)

Elhalmozás

Cukrászsegéd

önálló munkás felvétetik. Machat-cukrászda, I., Str. Eminescu 5. (3501)

Perfekt varró

és kéziélényok felvétetek. „Femina”-szalon, I., Str. Eugen de Savoya 12. (3492)

„Fiatal ügyesség”

azonnali felvételre, teljes ellátással, állást talál. Anton Mihály, Jimbolia. (3520)

Tollfeszítő

megbízható, tiszta házhoz kerestetik. Cim a kiadóban. (3523)

Állást keres

Házmesteri állást

keres gépész, ki saját szerszámokkal rendelkezik. Cim a kiadóban. (3496)

Szícs-munkás

állást keres. Cim a kiadóban. (242)

Filé munkát

nagyon szépen és olcsón vállalok. Friedricu, III., Str. Porumbescu 80. (3459)

Irodakísasszony,

ki perfekt magyar, német, gépírás-levelezés és könyvelésben jártas, azonnalra állást keres. (3412)

Az ország egyetlen vendégipari szaklapja a **Gazeta Restauratorilor Vendéglősök Lapja**

megjelenik minden szombaton. Ott kell legyen minden vendég iparos asztalán!

Adás-vétel

Uj sorsjegyek, államiak

már kaphatók: $\frac{1}{2}$ 200.— lei, $\frac{1}{2}$ 400.— lei, $\frac{1}{4}$ 800.— lei-ért a közismert szerencsés számokkal rendelkező March-trafikban, Timisoara IV., Piata Küttel No. 1. alatt. Siessen nálam venni, mert aki nálam vesz, annak szerencséje lesz. (3519)

Zálogcédulát

arany, ezüst, brilliáns, szőnyeg, binokli és minden értékről legmagasabb árban vesz

Sternberg

Strada Mercy. (717)

Bösendorfi koncert zongora

jó karban lévő 10.000, írógép 1600 ebéd-lők 3000, modern hálószobák, szalon-garnitúrák, antik szekreterek, neves festmények, antik vázák, 4 drb. 180x80 belga tükkör, balkaru rövid Singer cipész-varrógép, stb. Ugyanott kisebb bér- és családi házak, háztelkek olcsón eladó. Belgiana A. G., I., Eminescu 6. Telefon 22-80. (3521)

Ha szép akar lenni.

használjon KULKA-féle lilliom-tejkrémet, lilliomtejszappant, lilliompuvert, 8 színben. Kapható kizárólag KULKA Emil városi gyógyszer-tárban a „Fekete Sashoz” I., Piata I. C. Bratiana

Megsokszorozza keresetét, ha a

Növényvédelem és Kertészet

gyümölcsösét, kertjét, szőlőjét, gazdaságát.

Kedvezményes szakkönyv-akció az előfizetőknek:

Aki előfizet a Növényvédelemre, alábbi

4 könyvet

Horn: Gyümölcsfák nyeseése — Urbányi: Gyümölcsfák betegségei — Jécsai: Hogyan készítsük el virágos kertünket — Sántha: Szőlő kártevői

önköltségi áron 80.— leiért kapják.

Még ma kérjen ingyen mutatványszámot (5 lejt bélyeg beküldése ellenében) a DÉLI HIRLAP kiadóhivatalától, Timisoara. Előfizetési megrendelését azonnal intézzük.

Bérlés

Családi ház

egy szoba-konyha és összes mellékhelyiségek november 1-re kiadók. III., Str. Filomelia 1. (3518)

Szép parkettás lakás

uj házban kiadó. 2 utcai és kisebb udvari szoba, emailfürdőberendezés. III., Str. Dragomir-u. 4. (3517)

Keresek

csinosan butorozott szobát különbejáratú, fürdőszobával, esetleg teljes ellátással, a IV. kerületi állomás közelében. Cim a kiadóban. (3522)

Különféle

Elsőrangú vegetáriánus koszt

házban és házon kívül kapható. Cim a kiadóban. (3479)

Jólmenő vendéglő

tekepályával, kiadó. Dreher-sörlerakat étterem, II., Str. Dacilor 14. (3505)

HARISNYASZEM-FELSZEDÉST

stoppolást, olcsón vállalok. Uriházakhoz érte is megyek. Cim a kiadóban. (2040)

Különféle fehérenemű varrást

vállal elsőrendű fehérenemű varró. Cim: III., Str. Romulus 72.

Olcsó kölcsön

kapható I. helyen betáblázásra és belmi váltóra, minden tételösszegre bet „Belgiana” A. G. Timisoara I., Eminescu 6.

Herzl

október 20-án vállal mindenféle munkát Budapestre és vissza. Uj cim: I. Emanuel Gojcu 3. Telefon 17-24.

10 holdas elsőrendű

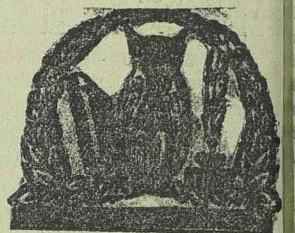
szántóföld

közvetlenül az aradi orszámentén, jutányosan

eladó

a jadanai határban lévő Hab József 89 számú utkaparó melletti (Timisoara-tól 12 km.)

Érdeklődni: Dr. Subțire Ion ügyvédnél, Timisoara, Barabos Victoria. — Telefon 20-70.

Fordító-irodán

I., Piata Bratiana 3. sz. alatt, (Déli Hírlap mellett) van, ahol, mint eddig, olcsón vállalok kérvények, keresetleki levelek, szerződések, bizonyítványok, stb. kifogástalan fordítását, illetve írását román, magyar, német, francia, angol, olasz, szerb, cseh és orosz nyelvre.

N. MAGDU

román nyelv és gyorsírás-tanár Erdősi és Timisoara város volt első fordítója.

Hirdessen

a **Déli Hírlapban**